

prvih strokovnjakov na področju agrarne zakonodaje in ki ima kot že dolgoleten vodja sekcije za agrarno zakonodajo pri Mednarodnem zavodu za poljedelstvo ter kot urednik njegovega *Annuaire international de législation agricole* in njegovega *Bulletin international de droit agricole* tudi najboljše priložnosti pridobiti si za svoje znanstveno delovanje kar najbolj popoln pregled.

A. Ogris.

Bogoslovska smotra. Zagreb. 1942. God. XXX. br. 4.

Bulletin international de Droit agricole. Rome. 1942. III. No. 6.

Dott. Pilotti Massimo: Condominio e coimperio nel Diritto internazionale. Estratto della Rivista di Diritto Pubblico — La Giustizia Amministrativa, 1941—XIX, fascicolo di Maggio. p. 35.

Ekonomist. Zagreb. 1942. God. VIII. br. 11—12.

Ekonomist. Zagreb. 1945. God. IX. br. 1—2.

Mjesečnik. Zagreb. 1945. God. LXIX. br. 1—2.

Mjesečnik. Zagreb. 1945. God. LXIX. br. 5.

Mjesečnik. Zagreb. 1945. God. LXIX. br. 4.

Právník. Praha. 1945. R. LXXXII. č. 5.

Právny obzor. Bratislava. 1945. R. XXVI. č. 1—2.

Právny obzor. Bratislava. 1945. R. XXVI. č. 5.

Právny obzor. Bratislava. 1945. R. XXVI. č. 4.

Rivista di Diritto privato. Padova. 1942—XX. A. XII. N. 4—5.

Rivista di Diritto privato. Padova. 1942—XX. A. XII. N. 6.

Rivista italiana di Diritto penale. Padova. 1942—XXI. A. XIV. N. 4.

Razne vesti.

Dr. Tomiňšek — disciplinski sodnik. Dne 24. marca 1945 je umrl po mučni bolezni dr. Fran Tomiňšek, odvetnik v Ljubljani. Pred štirimi leti in pol, ob sedemdesetletnici (rojen je bil 26. novembra 1868) je Slovenski Pravniki na tem mestu omenil na kratko njegovo vsestransko pravniško delovanje, še posebej njegovo članstvo pri komisiji za državne pravosodne izpite. Danes, ko ga ni več med živimi, poživimo spomin nanj s kratkim orisom njegovega udejstvovanja v stanovski odvetniški organizaciji. To nam pokaže v najlepši luči lik njegove nesebične in čiste osebnosti, pa poudari tudi izredno delavnost, ki ga je dičila, če premislimo, da je bil pokojni neutrudljiv član tudi drugih organizacij in da si je pridobil neveljvinih zaslug za slovensko pravninstvo.

Dr. Fran Tomiňšek je bil dober pravnik ter odličen odvetnik in kazenski zagovornik. S svojim energičnim a zaeno uljudnim nastopom ne le pred sodišči temveč tudi v občevanju s strankami in stanovskimi tovariši si je takoj spočetka pridobil in ves čas svojega poklicnega poslovanja obdržal velik ugled in spoštovanje. Vse to je napolnilo občne zборе odvetniške zbornice od l. 1921 naprej, da je bil ponovno izvoljen v komisijo za odvetniški in sodniški izpit. Tovariško zaupanje je šlo pa še dalje. Zaradi na vse strani pravilnega in dostojnega nastopanja je bil pokojnik že na občnem zboru odvetniške zbornice l. 1910 izvoljen za namestnika v disciplinski svet, na občnem zboru leta 1915

pa za rednega člana. Z izčrpnimi in stvarnimi referati je vzbujal v tem kolegialnem sodišču pozornost, tako da je bil leta 1921 izvoljen za predsednika. Na tem častnem a zaeno tudi odgovornem mestu so ga obdržale vse nadaljne volitve. Najboljši in najlepši dokaz njegovega objektivnega delovanja je bilo dejstvo, da je bil skoraj vselej soglasno izvoljen. V dobi njegovega predsedstva je bilo obravnavanih 846 lažjih in težjih primerov. Ni bilo zanj lahko delo, vglablja se v vsak posamezni primer, izluščiti pravo jedro iz čestokrat neosnovanih ovadb kverulantskih strank, ki so jih podpirali zakotni pisarji, prebirati obširne sodne spise, predsedovati dolgotrajnim razpravam itd. S pravičnimi razsodbami, pa naj so bile obsodilne ali oprostilne, si je vedno bolj utrjeval svoje stališče kot nepristranski sodnik, ki se pri presojah posameznih primerov ni oziral ne na desno ne na levo, temveč dal vsakemu svoje, pravici in pravičnosti pa zadoščenje. To vrzel bo težko izpolniti. Zato je tudi s tega stališča globoko obžalovati, da se je pok. dr. Fran Tomišek toliko prezgodaj odselil iz kroga svojih tovarišev.

Dr. A. Š.

Prof. dr. Mih. P. Čubinski in slovensko pravištvo. Sredi februarja t. l. je iz Beograda dospela vest o smrti univ. prof. dr. Mihajla P. Čubinskega, enega najodličnejših sodobnih kriminalistov in vidnega sodelavca pri preosnovi našega materialnega in formalnega kazenskega prava. V tej kratki spominski notici utegnemo le bežno označiti življenjsko pot prof. Čubinskega, predvsem pa hočemo priklicati v spomin njegove zveze s slovenskim pravištvom.*

Rojen v Kijevu v rodbini znanega etnografa Pavla Čubinskega, je prišel pokojni že v zgodnji mladosti v neposredni stik z visoko kulturno sredino in je živel v ozračju literarnih in znanstvenih interesov. Po dovršenih pravnih študijah na kijevski univerzi je izpopolnjeval strokovno izobrazbo na Dunaju pri Wahlbergu in Lammaschu ter v Halleju pri slovečem Franzu von Lisztu. Že s 23 leti je postal privatni docent na univerzi v Kijevu, nekoliko let pozneje pa je bil imenovan za profesorja na pravni fakulteti v Harkovu, nato je zavzel položaj rektorja Juridičnega liceja v Jaroslavlju. Naposled je bil postavljen za rednega profesorja in hkrati za kasacijskega sodnika v Petrogradu. L. 1918 je bil nekaj časa pravosodni minister v kijevski ukrajinski vladi Skoropadskega.

Svoj znanstveni credo je kot izrazit zastopnik Lisztove sociološke smeri oblikoval že v razpravi o Wahlbergu, objavljeni v Lisztovi „Zeitschrift für die gesamte Strafrechtswissenschaft“ (letnik 23), v svojem delu „Nove šole v kazenskem pravu“ (l. 1899), v monografiji o nagibu kaznivega dejanja (l. 1902) in zlasti v obsežnem sistemu kriminalne politike (l. 1905). V področju te znanstvene panoge je bil Č. prvi pionir. Njegov „Kurz kriminalne politike“ je bil v svetovni literaturi prvo dovršeno sistematično delo te vrste. V izvorniku je doživelo več izdaj, l. 1939 pa je izšlo v skrajšani obliki tudi v srbsčini (gl. poročilo prof. Dolenc v Zeitschrift f. osteuropäisches Recht, N. F. 1940, str. 442 do 444).

Dela Č. citirajo številni vodilni pravniki, med njimi tudi v Liszt v svojem učbeniku in odlični zastopnik italijanske pozitivistične šole Eugenio Florian v svojem Trattato di diritto penale (vol. I, str. 356).

* Podrobno oceno znanstvenega in akademskega delovanja pokojnega prof. Čubinskega smo podali v članku: Prof. Dr. M. P. Čubinski a jeho vědecká práce v oboru kriminologie, ki je bil priobčen l. 1931. v praški reviji „Právník“.

Omenimo ob tej priliki, da se je Č. vneto in uspešno udeleževal tudi v okviru Mednarodne zveze kriminalistov.

L. 1920 je Č. zapustil svojo domovino. Istega leta je bil imenovan za honorarnega profesorja beograjske univerze, l. 1922, pa za rednega profesorja subotiške pravne fakultete, kjer je ostal do upokojitve. Tudi v svoji novi domovini si je Č. pridobil nevenljivih zaslug ne samo kot znanstvenik in akademski učitelj, temveč tudi kot vidni in zelo agilni član zakonodajnega sveta pri pravosodnem ministrstvu in komisije za izdelavo novega kz. in kp. ter avtor izvrstnih komentarjev h kz. (dve izdaji v teku štirih let) in kp., ki so tudi v Sloveniji naleteli na vse-spolšno priznanje.

Pokojni prof. Dolenc je visoko cenil prof. Čubinskega kot „iskrenega borca za pravilno izenačenje in reformo zakonov“ (Sl. Pr. 1927, str. 127). Ime Čubinskega omenja prvič že l. 1920 (Sl. Pr. 1920, str. 267) ter pozdravlja ob tej priliki njegovo energično pobudo za korenito, ne samo polovičarsko, preosnovo kazenskega prava, s katero je Č. podprl akcijo društva „Pravnik“ v isti smeri. O komentarju Č. h kz. pa piše (Sl. Pr. 1935, str. 295), da nosi vsa njegova zasnova „pečat znanstvene temeljitosti in hkrati praktične uporabnosti, ki smo jo vajeni baš pri Mihajlu Čubinskem.“ V zvezi z nekim drugim njegovim delom pravi prof. Dolenc: „Ali ima Č. prav ali ne, vedno njegovo razlaganje zabira, vedno mu moramo priznati, da veje iz njega duh globokega, na temeljito poznanje zakona in prilik oprtega prepričanja“ (Sl. Pr. 1921, str. 181). Označujoč Č. kot „mojstra kazenskopravne politike“, je Dolenc izražal mnenje, „da pri našem praktičnem zakonodavstvu njegovega talenta ne bi smeli pogrešati“ (Sl. Pr. 1927, str. 107).

S svoje strani je Č. z vso pozornostjo zasledoval delovanje slovenskih pravnikov. V pravnih revijah je priobčil nešteto podrobnih poročil o slovenskih strokovnih knjigah in razpravah. V komentarjih je vedno upošteval slovensko pravno književnost, sklicujoč se na dela Dolenca, Pajničiča, Munde in drugih slovenskih kriminalistov. Ob priliki 60-letnice prof. Dolenca je priobčil izredno toplo in temeljito oceno znanstvenega in legislativnega udeleževanja svojega slovenskega tovariša („Policija“ 1936., št. 1—2, str. 1—7). Kot najbolj značilne poteze Dolencevih del je smatral strogo sistematičnost, vsestransko piščevo razgledanost in erudicijo, nepristranost in pravilno pojmovanje pravih potreb svojega naroda. Posebno je naglašal, da je prof. Dolenc gradil svoje konstrukcije in predloge „sa onim dozom zdravog i opravljanog skepsisa, koja ne dopušta, da se humanost pretvori u sentimentalizam, koji zaboravlja na interes društva i oštećenih lica“.

Zaključujoč to kratko spominsko notico, se pisec teh vrstic hvaležno spominja obeh nepozabnih pokojnikov: prof. Čubinskega kot svojega prvega akademskega učitelja, prof. Dolenca pa kot avtoritetnega in visoko spoštovanega dolgoletnega kolega.

Slava njenemu spominu!

A. Maklecov.